

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของเนื้อหา

การพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่ต้องให้บริการสังคมทางสาธารณสุขเพื่อช่วยใ้ประชาชนมีความสุขสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ความต้องการของสังคมทางสาธารณสุขได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่อัตราการเพิ่มจำนวนแพทย์ต่อจำนวนประชากรไม่ได้สัดส่วนกัน ด้วยสาเหตุอันนี้งานบริการทางสาธารณสุขแก่สังคม จึงอยู่ในความรับผิดชอบของพยาบาล เมื่อเกิดปัญหาวิกฤติที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว พยาบาลที่สามารถแก้ไข้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และบังเกิดผลดี ย่อมจะได้รับความยกย่องนับถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและบุคคลทั่วไป บุคคลใดที่สามารถตัดสินใจอย่างฉับไวและมีประสิทธิภาพสูง คือบุคคลที่อยู่ในภาวะผู้นำนั่นเอง ดังนั้นภาวะความเป็นผู้นำจึงมีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาลมาก

อัลทสกูล เอ. เทเลส¹ (Altschul A. Therese) กล่าวถึงลักษณะของพยาบาลที่มีคุณภาพสูงว่า ควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความอดทน ซื่อสัตย์ ใจกว้าง มีความละเอียดรอบคอบ และมีความคิดริเริ่มดี

ดร. เฟรด อี. ฟีดเลอร์² (Dr. Fred E. Friedler) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีชื่อ Friedler's Contingency Theory of Leadership (1967)

---

¹Altschul A. Therese, Psychology for Nurses, 4th ed. (Baltimore : Williams and Wilkins Company, 1975), p. 211.

²จำนง วิบูลย์ศรี, "ข้อคิดสำหรับผู้นำ," นิเทศสาร 3(2) (ธันวาคม 2516) : 15 - 19.

เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำซึ่งฟีดเดอร์ได้รวบรวมจากผลการวิจัยที่ใช้
 เวลาราว 20 ปี ฟีดเดอร์กล่าวว่าคุณนำที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
 ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญที่สุด 2 อย่างคือ

1. องค์ประกอบทางเหตุการณ์หรือสถานการณ์
2. องค์ประกอบทางความสัมพันธ

และฟีดเดอร์ยังได้กล่าวสรุปว่า "ผู้นำของทรายรายละเอียดต่าง ๆ ของหน่วยงานที่
 ตนรับผิดชอบมากกว่า และยอมสามารถปรับปรุงงานนั้น ๆ ให้เจริญก้าวหน้าได้มากกว่า
 ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามทั้งหลาย"

จากการประชุมของมหาวิทยาลัยบัตฟอร์ด¹ เมื่อปี ค.ศ. 2517 ที่ประชุมมี
 ความคิดเห็นตรงกันว่า สมควรที่จะยกระดับการศึกษาวิชาการพยาบาลให้สูงขึ้น เนื่องจาก

- ก. การขาดผู้นำทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ
- ข. การสูญเสีย พยาบาล ในระดับผู้นำให้กับหน่วยงานอื่น

ปัญหาที่มีความสำคัญมากปัญหาหนึ่ง² ซึ่งจะฉาบฉวยบั่นทอนความก้าวหน้า
 ทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศได้คือปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน เพื่อ
 แก้ไขปัญหานี้จึงสมควรที่จะพัฒนาและปรับปรุงวิชาชีพพยาบาลทั้งทางด้านปริมาณและ
 คุณภาพ ทางด้านคุณภาพก็ควรพยายามให้เจ้าหน้าที่พยาบาลที่ออกไปปฏิบัติงานตาม
 สถานที่ต่าง ๆ ได้รับความรู้และทักษะทางการพยาบาลเป็นอย่างดี มีทัศนคติที่ดีงามต่อ
 วิชาชีพพยาบาล

¹วิเชียร ทวีลาภ, "แนวโน้มเกี่ยวกับการจัดตั้งศึกษาวิชาการพยาบาล
 ของประเทศไทยในอนาคต," วารสารพยาบาล 3(24) (กรกฎาคม 2518) : 319 -
 325

²คณะกรรมการโครงการแก้ปัญหาขาดแคลนพยาบาล, รายงานการวิจัย
 เรื่องปัญหาขาดแคลนพยาบาล (พระนคร : สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2512)
 หน้า 3.

การศึกษาความแตกต่างของตัวแปรต่างๆ เช่น เช่นลักษณะความเป็นผู้นำ, ความวิตกกังวล, มโนภาพแห่งตน, ความเกิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใ้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวข้างต้นที่มีต่อตัวแปร ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นนักศึกษากลุ่มผู้นำและนักศึกษากลุ่มผู้ตาม ทั้งในระดับหลักสูตรปริญญาพยาบาล และระดับหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาล ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ อาจนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของวิชาชีพพยาบาล เพื่อให้ได้พยาบาลที่มีคุณภาพที่มีคุณประโยชน์ต่องานด้านบริการสาธารณสุขสืบต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของมโนภาพแห่งตน, ความวิตกกังวล, ความคิดสร้างสรรค์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ลักษณะความเป็นผู้นำ ของ
  - 1.1 นักศึกษากลุ่มผู้นำกับนักศึกษากลุ่มผู้ตามทั้งหมด
  - 1.2 นักศึกษากลุ่มผู้นำ และ กลุ่มผู้ตาม เมื่อแยกตามระดับหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทุกมุมระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ กับมโนภาพแห่งตน, ความวิตกกังวล, ความเกิดสร้างสรรค์ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ
  - 2.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
  - 2.2 นักศึกษากลุ่มผู้นำแยกตามระดับหลักสูตร
    - ก. อนุปริญญา
    - ข. ปริญญา
  - 2.3 นักศึกษากลุ่มผู้ตามแยกตามระดับหลักสูตร
    - ก. อนุปริญญา
    - ข. ปริญญา

สมมุติฐานของการวิจัย

ปีที่ 3 จุมพล พูลภัทรชีวิน¹ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยม
เมื่อปีพ.ศ. 2515 ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า

- ก. กลุ่มผู้นำทั้งหมดมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่ากลุ่มผู้ตามทั้งหมด
- ข. กลุ่มผู้นำมีมีโนภาพแห่งตนสูงกว่ากลุ่มผู้ตาม
- ค. กลุ่มผู้นำมีความวิตกกังวลต่ำกว่ากลุ่มผู้ตาม
- ง. มีโนภาพแห่งตนของกลุ่มผู้นำมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตกกังวล
- จ. มีโนภาพแห่งตนของกลุ่มผู้ตามมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตกกังวล

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องของจากข้างบนนี้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆผู้วิจัยจึงได้
ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ลักษณะความเป็นผู้นำ

- 1.1 นักศึกษาในกลุ่มผู้นำทั้งหมดมีลักษณะความเป็นผู้นำ สูงกว่า นักศึกษาในกลุ่มผู้ตาม
ทั้งหมด
- 1.2 ในกลุ่มผู้นำนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับ
นักศึกษาหลักสูตรปริญญา
- 1.3 ในกลุ่มผู้ตามนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่าง
กับนักศึกษาหลักสูตรปริญญา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ จุมพล พูลภัทรชีวิน, "มีโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และ
ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้น มศ. 3 ,"
(ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร,
2515), หน้า 72-75.

2. มโนภาพแห่งตน

2.1 นักศึกษากลุ่มผู้นำทั้งหมดมีคะแนนมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักศึกษากลุ่มผู้ตามทั้งหมด

2.2 ในกลุ่มผู้นำนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนมโนภาพแห่งตนไม่แตกต่างกับ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

2.3 ในกลุ่มผู้ตามนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนมโนภาพแห่งตนไม่แตกต่างกับ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

3. ความวิตกกังวล

3.1 นักศึกษากลุ่มผู้นำทั้งหมดมีคะแนนความวิตกกังวลต่ำกว่านักศึกษากลุ่มผู้ตามทั้งหมด

3.2 ในกลุ่มผู้นำนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนความวิตกกังวลไม่แตกต่างกับ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

3.3 ในกลุ่มผู้ตามนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนความวิตกกังวลไม่แตกต่างกับ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

4. ความคิดสร้างสรรค์

4.1 นักศึกษากลุ่มผู้นำทั้งหมดมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มผู้ตามทั้งหมด

4.2 ในกลุ่มผู้นำนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่าง

กับนักศึกษาหลักสูตรปริญญา

4.3 ในกลุ่มผู้ตามนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่าง

กับนักศึกษาหลักสูตรปริญญา

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

5.1 นักศึกษากลุ่มผู้นำทั้งหมดมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่ากลุ่มผู้ตามทั้งหมด

5.2 ในกลุ่มผู้นำนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไม่แตกต่าง

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

5.3 ในกลุ่มผู้ตามนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไม่แตกต่าง

นักศึกษาหลักสูตรปริญญา

6. คำศัพท์ที่มีอยู่ระหว่างกะเนนกับกะเนนความเป็นผู้นำ, มโนภาพแห่งตน, ความวิตกกังวล ความกึกสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ทุกตัวแปรจะมีนัยสำคัญใน

- 6.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- 6.2 นักศึกษากลุ่มผู้นำหลักสูตรอนุปริญญา
- 6.3 นักศึกษากลุ่มผู้นำหลักสูตรปริญญา
- 6.4 นักศึกษากลุ่มผู้ตามหลักสูตรอนุปริญญา
- 6.5 นักศึกษากลุ่มผู้ตามหลักสูตรปริญญา

ขอจบขอของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะลักษณะความเป็นผู้นำ, ความวิตกกังวล, มโนภาพแห่งตน, ความกึกสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีสุดท้ายในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2521 โดยไม่ใช่ประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในสังกัดของโรงเรียนพยาบาลเอกชน หลักสูตรของวิชาการพยาบาลที่นำมาศึกษาครั้งนี้แบ่ง เป็น 2 หลักสูตรดังนี้

- ก. หลักสูตรอนุปริญญา
- ข. หลักสูตรปริญญา

ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ๆ (Simple Random Sampling) จากคนสังกัดที่แตกต่างกัน 5 แห่งดังนี้คือ.

กองทัพบก

- ก. สังกัดกระทรวงกลาโหม คือโรงเรียนพยาบาลอนามัยและณคังครรภ
- ข. สังกัดกระทรวงสาธารณสุข คือวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
- ค. สังกัดกระทรวงมหาดไทย คือโรงเรียนพยาบาลอนามัย และ

ณคังครรภ กรมตำรวจ

- ง. สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย คือคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- จ. วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

2. ลักษณะความเป็นผู้นำที่ศึกษาครั้งนี้ ได้คัดแปลงมาจากแบบสอบถามที่สุจินต์ ปรีชา มารด สร้างขึ้นใช้ในการวิจัยเมื่อปี 2513 โดยสร้างตามแนวความคิดของ ดร. เฟรด อี ฟีดเลอร์¹

(Dr. Fred E. Friedler)

3. ความวิตกกังวลที่ศึกษา ได้คัดแปลงมาจากแบบสอบถามที่สร้างโดยธงชัย ชิวปรีชา เพื่อใช้ในการวิจัยเมื่อปีพ.ศ. 2514 โดยสร้างตามแนวความคิดของแคทเทลด และ ซาราสัน²

4. มโนภาพแห่งตนที่ศึกษาครั้งนี้ คัดแปลงมาจากแบบสอบถามตามอัตภาพ (Actual Self) ของสิทธิโชค วรานุสันติกุล เพื่อใช้ในการวิจัยเมื่อปี 2513 โดยสร้างตามแนวความคิดของ ปีเตอร์ และ เฮร์ส กับ กัทและฮิลบรัม³

5. ความคิดสร้างสรรค์ที่ศึกษาครั้งนี้ ได้จากการคัดแปลงแบบสอบถามความคิดสร้างสรรค์ของ พรณี เกษก่าแห่งสร้างขึ้นใช้ในการวิจัยเมื่อปี 2514 โดยสร้างตามแนวความคิดของ Torrance⁴

¹ จุมพล พูลภัทรชีวิน, "มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และ ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมศ.3", (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515), หน้า 94-95.

² ธงชัย ชิวปรีชา, "การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513), หน้า 80.

³ จุมพล พูลภัทรชีวิน, "มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และ ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมศ. 3", (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515), หน้า 102-105.

⁴ ลาวรรณ คิซิตทรัพย์, "การเปรียบเทียบความวิตกกังวลและความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ระหว่างโรงเรียนสาธิต กับโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรปกติ", (วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า 24-26.

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะหมายถึง เฉพาะคะแนนเฉลี่ยตลอดปีของกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาอยู่ชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญา และศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ของนักศึกษาหลักสูตร อนุปริญญาเท่านั้น

7. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างมีดังนี้คือ

7.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- ก. นักศึกษากลุ่มผู้นำ
- ข. นักศึกษากลุ่มผู้ตาม
- ค. นักศึกษากลุ่มผู้นำหลักสูตรอนุปริญญา
- ง. นักศึกษากลุ่มผู้นำหลักสูตรปริญญา
- จ. นักศึกษากลุ่มผู้ตามหลักสูตรอนุปริญญา
- ฉ. นักศึกษากลุ่มผู้ตามหลักสูตรปริญญา

7.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- ก. ลักษณะความเป็นผู้นำ
- ข. มโนภาพแห่งตน
- ค. ความวิตกกังวล
- ง. ความคิดสร้างสรรค์
- จ. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาหาคาสัมพันธ์หาคือมีดังนี้คือ

8.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- ก. ความวิตกกังวล
- ข. มโนภาพแห่งตน
- ค. ความคิดสร้างสรรค์
- ง. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- ลักษณะความเป็นผู้นำ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นคะแนนที่วัดความสามารถทางการเรียนได้
อย่างแท้จริง
2. กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มตามความสามารถของแต่ละ
บุคคลแล้ว
3. กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม ในภาพ แห่งตน, แบบสอบถาม ความวิตกกังวล,
และแบบสอบถาม ลักษณะความเป็นผู้นำ อย่าง จริงใจ และตรงกับ สภาพที่ เป็นจริง ของ แต่ละ
บุคคลแล้ว

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. พยาบาลระดับอนุปริญญา หมายถึงพยาบาลที่มีพื้นความรู้ เติมนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภายหลังสอบผ่านการคัดเลือกแล้ว จะใช้เวลาในการศึกษาวิชาการพยาบาล 3 ปี - 3½ ปี
เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับอนุปริญญาบัตร อัตราเงินเดือน 1750 - 4860 บาท
2. พยาบาลระดับปริญญาตรี หมายถึงพยาบาลที่มีพื้นความรู้ เติมนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภายหลังสอบผ่านการคัดเลือกแล้ว จะใช้เวลาในการศึกษานาน 4 ปี - 4½ ปี เมื่อสำเร็จแล้ว
จะได้รับปริญญาบัตร อัตราเงินเดือน 1975 บาท
3. นักศึกษากลุ่มผู้นำ หมายถึงนักศึกษาที่ทำหน้าที่พิเศษต่างๆดังนี้ เช่น ประธานนักศึกษา,
หัวหน้าชั้น, ยูเนี่ยน, ประธานกลุ่มกิจกรรมต่างๆ หรือคณะกรรมการรองคณบดีหรือนักศึกษา
อาสา
4. นักศึกษากลุ่มผู้ตาม หมายถึงนักศึกษาที่ไม่ได้มีหน้าที่ต่างๆตามที่กล่าวไว้ในข้อ 3
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้ ความเข้าใจ และความสำเร็จทางการเรียน
ซึ่งแสดงออกมาในรูปของคะแนนสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง
คะแนนเฉลี่ยซึ่งเป็นผลการเรียนตลอดปีการศึกษา 2520 ของกลุ่มตัวอย่าง

6. มีโนภาพแห่งตน หมายถึงการรับรู้ หรือ การมีทัศนคติต่อตนเองว่าเป็นคนอย่างไร มีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไรบ้าง

7. ความวิตกกังวล หมายถึงสภาวะจิตใจที่ไม่ปกติ มีความตึงเครียดหวาดระแวงและกลัว บางครั้งหาสาเหตุได้และบางครั้งหาสาเหตุไม่ได้

8. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ หรือความสามารถในการนำเอาสิ่งต่างๆมาประกอบกันเข้าเป็นสิ่งใหม่แปลกไปจากเดิม โดยมีสิ่งเข้าเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดที่ต่อเนื่องกันไป ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีความสามารถคิดได้ในหลายแง่มุม

9. ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึงความสามารถ หรือความมีอำนาจของบุคคลในการชักจูงแก้ปัญหาและรับผิดชอบต่อกลุ่มของตนได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษานี้จะช่วยให้ทราบถึงบุคลิกภาพ หรือพฤติกรรมบางประการ ได้แก่ มีโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความคิดสร้างสรรค์ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา กลุ่มผู้นำ และกลุ่มผู้ตามทั้งส่วนรวมและเมื่อแยกตามระดับหลักสูตร ซึ่งจะ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้อาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงบุคลิกภาพและการแสดงออกของนักศึกษาพยาบาล

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ ความวิตกกังวล มีโนภาพแห่งตน ความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มผู้นำและกลุ่มผู้ตามทั้งที่เป็นส่วนรวม และเมื่อแยกตามระดับหลักสูตร

3. ทำให้ทราบตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

4. ผู้บริหารทางวิชาการพยาบาล สามารถนำแบบสอบถามของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อลักษณะความเป็นผู้นำมาเป็นเกณฑ์ช่วยในการคัดเลือกนักศึกษาพยาบาล และคัดเลือกพยาบาลบรรจุเข้าทำงาน

ความจำกัดของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไม่สามารถนำไปใช้อธิบายลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลในส่วนภูมิภาคได้ นักศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานครกับนักศึกษาในส่วนภูมิภาคมีความแตกต่างกันมากในสถานภาพแวดล้อมทางการศึกษา และสภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น ชนชั้นทางสังคม โครงสร้างทางสังคม ขนาดของครอบครัว และศาสนา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อต่อลักษณะความเป็นผู้นำได้

2. เนื่องจากแบบสอบถามมีจำนวนข้อมาก อาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นข้อมูลที่ได้อาจมีความคลาดเคลื่อนได้

3. อาจมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง เช่น สภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ชนชั้นทางสังคม ฯลฯ อันอาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการวิจัย

4. ข้อครหาในการกำหนดความหมายของนำหนักคะแนนในการตอบแบบสอบถามไม่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการวิจัยได้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย